

ĎÁBLÍK

Elektronický měsíčník pro členy a přátele Cally • Číslo 148 • Vychází 28. října 2015

Milí čtenáři,

s podzimními mlhami nám pomalu odeznívá další vegetační sezóna plná nesmyslně sekaných městských trávníků. Začíná to na jaře popravou sedmikrásek, které vydržely přes zimu kvést i pod sněhem. Exekuce se koná obvykle v době, kdy trávy ještě nekvetou, takže argument o pylových alergenech kulhá na všechny čtyři. Pak přijdou letní sucha, letos obzvláště vydatná. Trávy zežloutnou, zvadnou a seschnou, o kvetení u nich nemůže být ani řeč. Ale některé statečnější květiny kvést začnou a přilákají motýly a další hmyz, aby při červencovém sekání zjistily, že to neměly dělat. No a za již zmíněných podzimních mlh se lačné struny sekaček rozezvučí naposledy. Mnohde pak ukusují společně s omšelými travními drny i zeminu odletující na všechny strany.

Přístup k trávníkům přitom často ostře kontrastuje s přístupem správců veřejné zeleně k invazním druhům dřevin. Pokud se javoru jasanolistému nebo pajasanu žláznatému povede vyrůst alespoň na výšku jednoho metru, začnou ho kapitáni městských sekaček (zvíci malotraktoru) poslušně objíždět. Jejich opěšalí kolegové pak pečlivě dorazí veškerou konkurenci kolem těchto vetřelců křovinořezem. Někde se tato úzkostlivá péče týká dokonce i porostů křídlatek.

Běžný obyvatel české kotliny se přitom poměrně často zabývá lamentováním nad úbytkem motýlů, včel či ptáků, které vídal za svého dětství. Jenže na anglickém trávníku mnoho motýlů nepotkáte, ať už jde o jeho variantu veřejnou (se solitérními pajasany a křídlatkovým houštím) nebo soukromou (se solitérními tůjkami a blankytně modrým bazénem). Samozřejmě že hrdí majitelé či správci pažitů wimbledonského stříhu nejsou jedinou příčinou vymírání motýlů, to by je však nemělo ukonejšit.

Samo sousloví „anglický trávník“ se krom toho v dnešní době jeví poněkud nesmyslným. V Anglii už totiž dávno vyšlo z módy, vystřídáno „motýlím zahradničením“ (butterfly gardening). Podíváme-li se dnes na Britské ostrovy, motýly nelákají na své pozemky pouze uvědomělí zahradníci a správci zeleně, ale mimo jiné i Highway Agency, anglická obdoba našeho Ředitelství silnic a dálnic. A nejde jen o motýly. Třeba zanedbané brownfieldy v německých městech jsou z moci úřední osévány ohroženými druhy rostlin vázanými na narušovaná stanoviště. Města mají překvapivě velký potenciál pro ochranu biodiverzity, jen ho využít.

Asi to bude chtít ještě trochu času a hodně osvěty, než se motýlí zahradničení prosadí i u nás a než se sousedé v městských satelitech začnou trumfovat počtem motýlích druhů, nikoli novějším modelem sekačky. Nastávající zima nám poskytuje oddechový čas k přemýšlení. Kéž by ho tentokrát alespoň někteří zahrádkáři a městští správci zeleně nepromarnili.

Jiří Řehounek

V OBSAHU TAKÉ NAJDETE

Vláda po 24 letech prolomila limity těžby uhlí	str. 2-3
Nahá vláda	str. 4-5
Ze šumavské PR kuchařky – 2. část	str. 6-9
Pozvánky na akce	str. 20-26

Neopomíjejte dopady prolomení limitů na zdraví a životy lidí

Otevřený dopis premiéru Sobotkovi z 18. října 2015

U příležitosti pondělního zasedání vlády v Ústeckém kraji vyzvali vědci, lékaři, ekologické, rozvojové a humanitární organizace premiéra Bohuslava Sobotku, aby přestal opomíjet závažné dopady prolomení limitů těžby hnědého uhlí na velkolomu Bílina a zpochybňovat nutnost okamžitého rozhodnutí o zachování limitů na velkolomu ČSA.

Předsedovi vlády lidé napříč profesemi také napsali, že se jeho tvrzení o tom, že „nikdo není proti prolomení limitů na velkolomu Bílina“ nezakládá na skutečné situaci. Text otevřeného dopisu naleznete [ZDE](#).

Za nutnost zachovat limity těžby se již dříve postavily desítky osobností kultury a českého veřejného života - například oscarový režisér Jan Svěrák, zpěvačka Marta Kubišová, herečka a předsedkyně Českého helsinského výboru Táňa Fisherová, herec a režisér Břetislav Rychlík, herec, dramatik a režisér Arnošt Goldflam, herec a překladatel Petr Vacek, mim Boris Hybner, herečka Kristýna Boková, básník a písničkář Jiří Dědeček, malířka Sylva Prchlíková, herečka Simona Babčáková, sportovec Michal Trávníček, kavárník a inovátor Ondřej Kobza či dokumentaristka Apolena Rychlíková.

Tereza Otcovská z litvínovského spolku Kořeny, řekla: „Návrh variant prolomení limitů na velkolomu Bílina obsahuje na metr přesné zaměření rozsahu budoucí těžby. Premiér Sobotka tedy nemůže tvrdit, že varianta je bez problémů, když znamená, že těžba bude probíhat pouhých 170 metrů od domů místních lidí. Současné vymezení limitů přitom respektuje odstup 500 metrů od obydlí, jakoli i to je samo o sobě nedostatečné opatření pro dodržení hygienických norem pro hluk a prach.“

Jan Rovenský, šéf energetické kampaně Greenpeace ČR, řekl: „Premiér by měl jednoznačně říci, že bude požadovat okamžité potvrzení platnosti limitů na velkolomu ČSA, jakékoli odklady jsou proti zájmu nejen místních lidí, ale i horníků. Prolomení limitů je v rozporu s cíli státní energetické koncepce. Uhlí za limity na dole ČSA podle studií ministerstva průmyslu a obchodu a podle Státní energetické koncepce nepotřebujeme.“

Jiří Koželouh, programový ředitel Hnutí DUHA, řekl: „Ani potřeba uhlí z velkolomu Bílina nebyla dostatečně prokázána. Státní energetická koncepce počítá se snížením spotřeby uhlí do roku 2040 o 73 procent. V tomto roce zároveň dle studie ministerstva průmyslu bude i při úplném zachování limitů těžba na vyšší úrovni než plánovaná spotřeba. Zachování limitů na Bílině bude motivovat k chytrým opatřením jako je zateplování domů nebo výroba domácí čisté energie z obnovitelných zdrojů. Naopak prolomení limitů by způsobilo miliardové škody, které převyšují výnosy.“

MUDr. Radim Šrám, Dr.Sc., předseda Komise pro životní prostředí AV ČR, řekl: „Populace v oblasti těžby hnědého uhlí - muži i ženy - mají prokazatelně o dva roky kratší délku života než je v ČR a více trpí kardiovaskulárními onemocněními. Můžeme předpokládat, že v sedmdesátých a osmdesátých letech bylo indukováno poškození genomu, které je přenášeno na další generace. Prolomení limitů a tedy i nárůst znečištění by znamenaly, že se zdravotní stav poškozené populace se bude dále zhoršovat. Prolomení limitů na velkolomu Bílina může také poškodit léčebné prameny lázní Teplice.“

RNDr. Jan Hollan, Ph.D. z Centra výzkumu globální změny AV ČR, řekl: „80 až 90 procent zásob fosilních paliv v Evropě - tedy i u nás – musí zůstat v zemi, pakliže nemají být podmínky pro život na Zemi zásadně poškozeny. Takže otevírat další zásoby uhlí je naprosto nemyslitelné.“

MUDr. Adrian Javorek, signatář výzvy severočeských lékařů, řekl: „Prolomení limitů a pálení uhlí by způsobilo zdravotní komplikace lidem nejen v Česku, ale i okolních státech. Váhat u volby mezi tím, jestli astmatickými záchvaty bude zbytečně trpět navíc 3000, 1000 nebo 0 dětí, je pro mě jako pro lékaře nepochopitelné.“

Společná tisková zpráva Komise pro životní prostředí AV ČR, signatářů výzvy severočeských lékařů, Hnutí DUHA, Greenpeace ČR, Společnosti pro trvale udržitelný život, Zeleného kruhu, Klimatické koalice, o.s. Kořeny a občanské iniciativy Limity jsme my

Vláda po 24 letech prolomila limity těžby uhlí

Vláda 19. října rozhodla o prolomení limitů těžby hnědého uhlí na velkolomu Bílina, ale slíbila přiblížení těžby na maximálně 500 metrů od obytné zástavby. Zároveň se však ministři a ministryně usnesli, že město Horní Jiřetín či osadu Černice rypadlům nevydají – limity v lokalitě ČSA, kde je za limity pětkrát více uhlí než na Bílině, vláda nezrušila.

Jiří Koželouh, programový ředitel Hnutí DUHA, řekl: „Vítáme, že vláda nepodlehla tlaku uhlobaronů a ochránila alespoň domovy lidí před rypadly. Je to velké vítězství pro statečné občany a občanky Litvínova, Horního Jiřetína a Černic i ekologické organizace. Zachování limitů na ČSA zachrání také stovky pracovních míst vázaných na prosperující obce. Od sebevědomé vlády bych však očekával, že zadá převedení uhlí do nebilančních zásob a jasně řekne, že udělá vše proto, aby se energetika zbavila fosilních paliv.“

„Naopak i samotné prolomení na velkolomu Bílina je porušením dlouhodobého kompromisu, který garantuje transformaci těžbou sužovaného kraje a zlepšování kvality života. Děkuji však těm členům a členkám vlády, kteří prosadili, že těžba nebude smět postoupit blíže než 500 metrů od obytných domů. Snad to umožní - při dalších opatřeních – dodržet hygienické normy pro prach hluk.“

Krácceno z tiskové zprávy Hnutí DUHA

Novela stavebního zákona omezí práva lidí vyjádřit se ke stavbám

Novela stavebního zákona, kterou vláda v nejbližší době dostane k projednání, podle ekologických organizací závažně zasahuje do práva veřejnosti vyjádřit se ke stavbám ve městech a okolí. Podle nich především brání všem kromě vlastníků nemovitostí napadnout nezákonnost územních plánů, ruší povinné

veřejné projednávání jak v rámci procesu EIA, tak i při povolování stavby. Mimo jiné má být veřejnost vyřazena i z rozhodování o kácení dřevin kvůli velkým stavbám.

Připravovaná novela znemožní velkému množství lidí bránit se proti územním plánům, které mohou narušovat jejich životní prostředí. V současnosti může žalobu na zrušení územního plánu podat každý, jehož práva byla tímto plánem dotčena. Nová zákonná úprava tuto obranu nájemníkům či místních spolkům odebírá.

Pavel Černohous z Ateliéru pro životní prostředí řekl: „*Výstavba obchodních domů, rušných komunikací či jiných developerských projektů se může dotýkat tisíců nájemníků velkých sídlišť, nikoliv jen majitele nemovitostí. Připravovaná legislativa jim vezme možnost obrany proti stavbám ohrožující prostředí v místě, kde žijí.*“

Nová úprava stavebního zákona dále počítá se zrušením veřejného projednávání stavby v rámci procesu EIA, který hodnotí její vliv na životní prostředí. Projednání představuje pro veřejnost příležitost seznámit se stavebním záměrem a prodiskutovat plánovanou stavbu s developerem způsobem, který písemná komunikace nemůže plně nahradit.

Daniel Vondrouš z asociace ekologických organizací Zelený kruh řekl: „*Zrušení veřejných projednání dopadů spaloven či hypermarketů na okolí povede ke zbytečné nedůvěře a konfliktu s místními lidmi. V mnoha obcích u nás se přitom běžně praktikuje ještě otevřenější rozhodování o veřejném prostoru.*“

Právo veřejnosti účastnit se při rozhodování o podobě okolí, ve kterém žije, bude také omezeno při kácení dřevin pro účely stavby. Orgány ochrany životního prostředí (většinou se jedná o obce a obecní úřady) povolují kácení dřevin ve správním řízení, kterého se veřejnost může zúčastnit. Orgány mají nově vydávat pouze závazné stanovisko, k jehož vydání se veřejnost nemůže nijak vyjádřit. Budou-li chtít uplatnit sebemenší připomínku např. k rozsahu a umístění náhradní výsadby, budou se muset přihlásit do územního či koordinovaného řízení a odvolat se proti jeho výsledku. Teprve v odvolacím řízení by bylo možné úpravu podmínek kácení provést a celé řízení následně zopakovat. Tato změna zákona by tedy často vedla ke zbytečnému zdržení rozhodování o mnoho měsíců. Právě kácení stromů v sousedství je přitom jedním z nejčastějších důvodů, proč se lidé do správních řízení hlásí.

Zelený kruh a Nadace VIA v souvislosti s novelou připravili výzvu k zavedení spravedlivých, rychlejších, lepších a jednodušších pravidel pro rozhodování o stavbách i kvalitnějšího a rychlejšího rozhodování úřadů i správních soudů. Organizace i jednotlivci mohou výzvu svým podpisem podpořit na stránkách www.zelenykruh.cz.

Ministerstvo pro místní rozvoj nadále zpracovává téměř patnáct set zásadních připomínek k novele. Původně měla novela nabýt účinnosti už v červnu 2016, ministerstvo však navrhuje posunout účinnost na konec příštího roku nebo leden 2017.

Tisková zpráva Zeleného kruhu

Nahá vláda

„Dopravním stavbám hrozí zdržení!“ lamentují v titulcích přední (i zadní) české deníky. Politici a úředníci honem vymýšlejí, jak prodloužit platnost starých procesů posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), u kterých se ukazuje, že by nemusely platit. A všeobecně se, jak se už stalo českým zvykem, nadává na „Brusel“.

Český stát si však za problémy může jen a jen sám. Tak dlouho ignoroval výhrady Evropské komise k naší právní úpravě, až se ucho utrhlo. Změnit zákon EIA podle evropské směrnice jsme měli před vstupem do EU v květnu 2004, to se však nestalo. Zákon byl sice v roce 2001 novelizován, ne však dostatečně. Potom celá léta čeští politici nedbali varování ekologických neziskovek a odborníků, až se nakonec v roce 2015 narychlo slepila jakás takás novela. To už však měli Češi příslovečný nůž na krku, protože hrozily potíže s čerpáním evropských fondů.

Neziskovky na nesoulad českého práva s unijním i jeho praktickou aplikaci dlouhodobě upozorňovaly, ale vysloužily si maximálně nálepky ekoteroristů, zdržovačů a vymahačů výpalného. Zdržování staveb si přitom stát i v minulosti z větší části způsobil sám – liknavostí v předkládání podkladů, nedodržováním rozhodovacích lhůt a ignorováním svých vlastních zákonů, jak opakovaně potvrdila i soudní rozhodnutí. A na podobné vlně se zjevně poveze i schvalování novely stavebního zákona, která má v procesech EIA zrušit povinné veřejné projednávání a nahradit ho nepovinným.

Nyní všichni napjatě očekáváme geniální právní úpravu z pera vládních legislativců, která zruší povinné veřejné projednávání a zároveň údajně nijak neomezí právo veřejnosti účastnit se rozhodovacích procesů. Vládní dilema trochu připomíná chytrou horákyni, která byla zároveň oblečená i neoblečená. Jen abychom nakonec nezjistili, že naše vláda je nahá.

Jiří Řehounek

Pohádka o Půlnočním království

„Tati, budeš nám vyprávět pohádku?“

„Tak dobře. Dnes vám budu vyprávět pohádku o zemi, kde neexistovaly mobily a počítače, ba dokonce ani kopírky. Pomeranče tam byly k dostání jen pro někoho a jen před vánoci a většinou měly zelenou barvu. Můžeme té zemi říkat třeba Půlnoční království, protože se tam taky nesmělo zpívat. Přinejmenším se nesměly zpívat písničky, které se tamním vládcům nelíbily. Za jejich zpívání nebo poslouchání hrozilo v Půlnočním království vyhození z práce, vězení nebo vyhnání do cizí země.

V Půlnočním království se toho vůbec hodně nesmělo. Třeba se lidi nesměli ozvat, když jim chtěli místo vesnice vyhrabat důl na uhlí, zatopit oblíbené údolí přehradou nebo zastavět les chatami. Ne že by se taková věc dnes vůbec nemohla stát, existuje ale spousta možností, co proti tomu můžete udělat. Třeba o tom zazpíváte písničku, klidně i před nějakým palácem, a pak ji pověsíte na internet, aby ji slyšeli i ostatní. A nestane se vám nic.“

„Tati, a byl jsi někdy v Půlnočním království?“

„Nejenže jsem tam byl. Žil jsem v něm třináct let. A přišlo mi celkem normální, protože jsem nic jiného pořádně neznal. A přestože to naše Půlnoční království před lety zmizelo, podobných, někdy i daleko horších zemí je pořád ve světě habaděj. I proto teď vidíte v televizi spoustu lidí, kteří ze svých půlnočních království utíkají k nám do Evropy. Někteří z těch uprchlíků už znají i ty mobily, počítače a oranžové pomeranče, ale jejich vládcové jim zakazují říkat, co si myslí, za zpívání před palácem je zavírají do vězení nebo na ně dokonce nechávají z letadel shazovat bomby.

Všichni bychom proto měli dávat pozor, aby se k nám Půlnoční království nevrátilo. Nebát se ozvat, když chce někdo bourat domy kvůli dolům, vyhazuje lidi neprávem z práce nebo zakazuje zpívání před palácem. Pokaždé třeba nevyhrajeme, ale i snaha se počítá.

Dobrou noc.“

Jiří Řehounek

Ze šumavské PR kuchařky – 2. část

Druhou částí pokračuje v tomto čísle Ďáblíka rozsáhlý článek Jaromíra Bláhy z Hnutí DUHA o nestandardních praktikách vedení Správy NP Šumava za ředitelů Jana Stráského a Jiřího Mánka.

Jak proniknout do médií

Najatá agentura v případové studii také nepokrytě popisuje část svých vstupů do médií — například psaní autorských článků (tj. článků, které se pod různými jmény objevovaly v novinách), nebo organizování rozhovorů v médiích. PR agentury a média jsou totiž čím dál více personálně provázané. Agentury cíleně získávají do svých týmů novináře s kontakty, a tak právě do Bison & Rose přešel krátce před angažmá na Šumavě Michal Petrov — předtím šéfredaktor zpravodajství České televize.

Článek na webu České televize Policie zasáhla proti aktivistům na Šumavě, jenž vyšel v první den policejních manévrů, obsahoval přímý citát pracovníka Bison & Rose Michala Petrova, uvedený v rámečku. Citát stavěl Petrova do role jakéhosi soudce osvětlujícího, jak to vlastně je. A to představuje pravděpodobně jen viditelný úlomek ledovce jeho práce s klíčovým nástrojem tvorby veřejného mínění, jehož byl dříve šéfem.

Můžeme se pak divit, že ČT o deset dní později vydala hlavní zprávu dne, že dvě třetiny lidí podporují kácení kůrovcových stromů na Šumavě? Bleskový průzkum veřejného mínění zadaný Českou televizí agentuře SC&C naservíroval respondentům až amatérsky návodnou úvodní otázku: Kácet kůrovcem napadené stromy na Šumavě? Pokud neřeknete, že se ptáte na národní park, nota bene na místo dříve ponechané přírodě, i já bych dal kladnou odpověď, pakliže bych nesledoval, co se na Šumavě děje a nedovtípil se, kam má otázka směřovat.

Oficiálně pracovala Bison & Rose pro Správu NP Šumava půl roku. Správa parku jí za to zaplatila z veřejných prostředků 1,26 milionu korun. Dle výše citované zprávy agentury kampaň zejména zpochybnila argumenty Hnutí DUHA a upřela pozornost veřejnosti na škody způsobené kůrovcem. Správa NP Šumava dostala za nelegální kácení pokutu od České inspekce životního prostředí. I soud potvrdil, že kácení i zásahy policie proti účastníkům blokády objednané správou parku byly nezákonné. Bison & Rose ale vidí své výsledky takto: „Podařilo se i přesvědčit většinovou veřejnost o oprávněnosti kroků vedení NPŠ.“

Dalšími klienty Bison & Rose jsou například ČEZ, Amazon, OKD, Svaz lyžařů, ministr vnitra Milan Chovanec, Agrofert a od roku 2012 také samotná Česká televize.

Šumava je naše

V diskusi o budoucnosti NP na Šumavě mají oprávněně důležité slovo lidé, kteří tam žijí. Velká část jich s ochranou nerušeného vývoje přírody nesouhlasí. Jejich protesty proti ochráncům přírody ale nevyvolala a neorganizovala pouze agentura Bison & Rose. Ta jich ve své práci spíše využívala a cíleně je posilovala, například tím, že posílala své zaměstnance na jejich demonstraci.

Lidi, žijící v několika obcích NP, připravily na pozdější aktivní zapojení do konfliktu mezi ochránci přírody a některými politiky PR noviny Naše

Šumava, které začaly vycházet měsíčně v dubnu 2011, po jmenování Jana Stráského ředitelem NPŠ, a jež byly distribuovány po celé Šumavě. PR práce novin cílila na vyvolání odporu místních lidí proti „zeleným“, ekologickým aktivistům a ochraně přírody vůbec. Texty hrály na ty nejnižší pudy, jako je závist (jsou za to placení) či xenofobie (místní versus cizáci).

Sociolog Stanislav Biler upozorňuje ve své analýze novin Naše Šumava na jeho normalizační diskurs navazující na tradici komunistického Rudého práva, později posunutý dále například Václavem Klausem či Ladislavem Jaklem. Jako hlavní nepřátele šumavského lidu vytkly noviny aktivisty a vědce.

Obraz Naší Šumavy si lze udělat už jen z titulků článků, například: Zelený extremismus na Šumavě ve zkratce a bez emocí, Ekologie jako byznys, Kůrovce necháme žít, ale Stráského upálíme, Občanský postoj: Táhněte ze Šumavy, Šumaváci vs. ekoextremisté 1:0 (s fotkou transparentu Šumavu nedáme, radši NP zbouráme). Spektrum doplňují články hrající do noty místním obyvatelům — o bývalých pohraničnících, suchý, objektivně vyhlížející přehled zpráv (rozuměj vybraných tiskových zpráv správy parku), například Postup v boji proti kůrovci na česko-rakouském pomezí je efektivní a v každém čísle zhruba jeden článek o pěkné přírodě — třeba Orel mořský na Šumavě. Vše proloženo fotografiemi se silným manipulativním sdělením — například fotografie příjemně se usmívajícího senátora Jirsy s andělem v ruce na modrém pozadí a na vedlejší straně fotka punkerky z Avatara s děsným šklebem na červeném pozadí s textem „jsem tak trochu jiná, ale i já bych milovala Šumavu, kdybych ji znala“. Jinde zase najdeme fotografie krásné šumavské krajiny se zelenými lesy a textem „vzácné dědictví a odkazy předků... naše odpovědnost, naše povinnosti“. Vše je korunováno texty Jiřího Mánka Na šumavské lesy letos udeří kůrovcová kalamita tisíciletí. UŽ ZAČALA! či výzvou „Společně proti kůrovci. Rozsah kůrovcové kalamity nutí Národní park Šumava žádat veřejnost o pomoc!“

Biler upozorňuje, že Naše Šumava směřovala čtenáře k jednoznačnému závěru — aktivisté jsou teroristi a zločinci. Do krajnosti to dovádí článek Masový vrah, který si na čelo dal vytetovat hákový kříž, káže lidstvu o ochraně klimatu, věnovaný masovému vrahu Charlesu Mansonovi. Ten je v něm představen jako ekologický aktivista. Z článku vyplývá, že jakýkoli ekologicky motivovaný aktivismus je z principu špatný, protože jej podporuje Charles Manson. Text však jde ještě dále a celkem jednoznačně naznačuje, že každý, kdo se hlásí k aktivní formě ochrany přírody, a priori podporuje i tohoto masového vraha. Stanislav Biler si v analýze dále všimá, že časopis Naše Šumava aplikuje obecné teze na konkrétní lidi — například článek Lhaní, manipulace, bezohlednost je doplněný mojí fotografií a fotografií RNDr. Mojmíra Vlašína.

Jako vydavatel soukromých novin byla v tiráži označena Iveta Janečková s adresou redakce Zhoř 62. Obce s tímto jménem a číslem popisným jsou ovšem u nás čtyři, ani jedna přitom na Šumavě. Směrovací číslo tiráž neuváděla. Jistá Iveta Janečková ze Zhoře u Stříbra je servírkou na Modravě. Kde se barevné noviny připravované jednou údajnou šéfredaktorkou a třemi spolupracovníky redakce tiskly na křídový

papír, též není uvedeno. Náklady na jeho vydávání zcela jistě nepokryli oficiálně uvádění sponzoři jako třeba Svaz lyžařů či Lesní stavby Nýrsko. O skutečném vydavateli existují pouze nepotvrzené informace. Vydávání novin bylo ukončeno poté, co splnily svou úlohu, tedy po skončení blokády.

Pozor, extremisté

Obec Modrava je nejbohatší obcí v republice. Její starosta má vlastního PR poradce. Akce proti ochráncům přírody tam však byly evidentně mixem z různých PR zdrojů. Po zahájení blokády kácení na Ptačím potoce byla Modrava (v menší míře i ostatní šumavské obce) zaplavena velkými cedulemi s nápisy

POZOR OKUPACE — EVIDUJEME NEZÁKONNÝ VÝSKYT Hnutí DUHA V NAŠEM LESE, Hnutí DUHA, TÁHNĚTE ZE ŠUMAVY, CHCEME JI ZELENOU nebo POZOR, V LESE JSOU EKOEXTREMISTÉ.

Cedule rozvěšovali místní lidé na své domy nebo poblíž veřejných komunikací. Některé vyvěšoval na Modravě starosta Antonín Schubert osobně. Rozhodně ale nešlo o spontánní reakci místních lidí. Cedule byly jednotně vyrobené, vytištěné na velké tiskárně (jakou nedisponuje ani obec Modrava) v poměrně značném počtu a zalaminované. Texty svědčí o profesionální PR práci. „Připravení“ místní obyvatelé se s nimi okamžitě identifikovali.

Nápad zorganizovat „borůvkový pochod“ Šumaváků podporujících kácení, kteří rozdávali borůvkové buchty dřevorubcům, pochází neklamně také z dílny PR. Medializaci zajišťovali Bison & Rose, buchty pro Šumavačky napekla pekárna Rendl v Sušici. Obyvatele šumavských obcí vybavili organizátoři menšími cedulemi s výše citovanými nápisy. Nezamýšleným důsledkem akce bylo, že turisté, inspirovaní pochodem, nosili při výletech dobroty zase účastníkům blokády.

Kolem turistických cest se ještě několik let po blokádě objevovaly anonymní amatérsky vypadající cedule, stylem podobné některým článkům v Naší Šumavě: Vážení návštěvníci, tuto spoušť jsme zde pro Vás zařídili z Vašich daní... nejraději bychom byli, abyste nám sem nelezli... s podpisem Váš veterinář MVDr. Jaromír Bláha, Hnutí Duha a naši přísluhovači a s mým telefonním číslem.

V důsledku intenzivní PR masáže se pak část zejména mladších místních obyvatel logicky dále radikalizovala. Těžko říci, zda šlo o důsledek očekávaný, nebo zda se PR pracovníkům situace vymkla z rukou. Opakovaně došlo na probodané pneumatiky aut ochránců přírody i vědců, rozbitá okénka, v jednom případě dokonce i na prořezané brzdové hadičky. Lidé v obci Modrava vytvořili jednotku domobrany posílenou o několik nemístních s vyholenými hlavami, která začala s klacky a baseballovými pátkami vyhledávat a atakovat účastníky blokády. Jiní Modraváci po několika pivech útočili urážkami a výhrůžkami na kolemjdoucí, o kterých usoudili, často nesprávně, že se jedná o ochránce přírody. Znam dost turistů, kteří se po takovém zážitku začali obci vyhýbat. Tato nálada trvá zejména na Modravě dodnes.

Cíle bylo ovšem dosaženo. Senátor Tomáš Jirsa, Jan Stráský i Jiří Mánek mohli v médiích i v politice předvést, jak moc místní lidé nechtějí ekologické aktivisty a vědce a požadují kácet kůrovcem napadené stromy i v oblastech dříve ponechaných divoké přírodě. A byl to pádný argument.

Absurditu vytvořené situace vykreslila nejlépe demonstrace proti vlivu kmotrů na Šumavě, kterou svolalo Hnutí DUHA o rok později před restaurací Hubert v Hluboké nad Vltavou. Tam se odehrávají schůzky jihočeského kmotra — „knížete z Hluboké“ Pavla Dlouhého (ODS) s lidmi, kteří od něj něco potřebují. Dlouhý ale nebyl v oznámení jmenován, a tak senátor Tomáš Jirsa prohlásil, že demonstrace proti vlivu kmotrů je ve skutečnosti namířená proti němu — sám se přihlásil. Vzápětí svolal před „Huberta“ na stejnou hodinu protidemonstraci obyvatel Šumavy, kteří poslušně nastoupili do přistaveného autobusu a nechali se odvézt do Hluboké protestovat proti demonstraci proti vlivu kmotrů z Hluboké — tedy na jejich podporu. Mediálně tím ovšem Jirsa s Dlouhým dosáhli toho, co potřebovali.

Šířit pozitivní atmosféru

Díky blokadě se situací na Šumavě začala zabývat i nejvyšší patra politiky. Nejen zmíněný příklad exVoto ukazuje, že vliv PR agentur sahá i tam. Vedle agentury Bison & Rose najal Jiří Mánek jménem správy parku PR experta Zdeňka Duspivu. A to není žádný obyčejný pěšák, ale někdejší člen Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, který vyučuje PR a mediální práci a je členem poroty, která udílí Českou cenu za PR vyhlášenou Asociací PR agentur. Oficiálně pracoval pro správu parku od 1. 5. 2011 do 31. 12. 2011. Předmětem jeho smluvního vztahu bylo PR poradenství a sestavení analýzy porovnávající zřizovací předpisy ostatních národních parků v Evropě. Takovou analýzu správa parku a MŽP logicky skutečně potřebovali, není ale jasné, proč ji zadali specialistovi na PR místo právnímu expertovi se specializací na ochranu přírody.

Hlavní důvod angažmá Zdeňka Duspivy vysvětlil Jiří Mánek přímočaře: „Měl za úkol nezávisle monitorovat situaci okolo NP Šumava, a to na krajské i národní úrovni, sledovat dění v Poslanecké sněmovně a nálady okolo národního parku, číst z médií to, co bylo psáno mezi řádky. Stejně tak bylo jeho úkolem předávat přesné informace a šířit pozitivní atmosféru okolo NP Šumava na krajské i národní úrovni.“ Zdeněk Duspiva krom osobních konzultací posílal Mánkovi každý měsíc report o tom, co v kauze Šumava podnikají jednotliví členové vlády a parlamentu či novináři. Správa parku mu za jeho služby zaplatila 168 000 Kč. Zdeněk Duspiva je nyní ředitelem Českého rozhlasu České Budějovice a Českého rozhlasu Region.

Jaromír Bláha, Hnutí DUHA, psáno pro Sedmou generaci

Chcete mě? o geocachingu ve službách ochrany přírody

Podzim oživil zájem o naše „kešky“ s ochránářským podtextem, které jsme ve spolupráci s kolegou Oldřichem Nedvědem umístili do několika přírodovědně zajímavých pískoven v jižních Čechách. S pomocí vyznavačů geocachingu bychom rádi udržovali v příznivém stavu místa s výskytem ohrožených rostlin a živočichů, kterým prospívá sešlap vegetace. Našeho projektu si všimli i tvůrci pořadu „Chcete mě“, kteří o něm natočili reportáž. Pokud jste ji nestihli, máte ještě šanci na webu: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1095970013-chcete-me/215562221300028/> (reportáž Geocaching ve službách ochrany přírody). Mimo jiné se dozvíte, při jaké příležitosti tento chytrý nápad vznikl a kdo jsou jeho původní autorky.

Jiří Řehounek

Podzimní setkání na téma hlubinné úložiště

Posledního září 2015 se v Praze setkali zástupci samospráv a spolků z úložišťových lokalit, kteří se musejí zabývat právními a geologickými tématy spojenými se stanovením průzkumných území nebo třeba s návrhem zákona na posílení práv obcí při hledání hlubinného úložiště. Ten představil předseda Pracovní skupiny pro dialog Karel Zrůbek, kritický pohled na navržené schéma pak přidal Oldřich Svoboda ze Zdravého domova Vysočina. Lidé v sedmi lokalitách v současnosti řeší žaloby proti rozhodnutí ministra životního prostředí povolit geologické průzkumy (s ohledem na časový posun ve vyřizování rozhodnutí ministerstvem, dvě lokality své žaloby teprve připravují). Prezentace právníka Pavla Douchy jim pomohla připravit se na další fáze procesu.

Jak by měl vypadat projekt geologických prací a jaký vliv mají samosprávy na jeho provedení, se účastníci dozvěděli v prezentaci geologa Matěje Machka. Ten se dále věnoval ještě nedostatkům

geologických kritérií pro výběr lokality. Porovnání vágních českých kritérií s přesně definovanými německými se zhostil jaderný odborník Dalibor Stráský.

Řešila se také blížící se podzimní veřejná debata o návrhu aktualizace Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem, k níž Daniel Vondrouš ze Zeleného kruhu přidal užitečné rady, jak jednat s politiky. Přítomní se také domluvili, že i v roce 2016 uspořádají Den proti úložišti jako společnou akci všech lokalit.

Na konci semináře pak už nic nebránilo zhlédnutí švýcarského filmu „Cesta na nejbezpečnější místo Země“ s českými titulky, který je k dispozici zájemcům o promítání a který bude rovněž na programu prosincového mezinárodního festivalu Ekofilm 2015 v Brně.

Prezentace si můžete stáhnout zde: <http://www.nechcemeuloziste.cz/cs/aktuality/seminar-hlubinne-uloziste-za-nasimi-humny.html>

Olga Kališová

Fukušima a ochota zavřít oči před následky jaderných havárií

3. část – závěrečná

Propagátoři jaderného průmyslu dokázali vymyslet řadu komunikačních obrátů pro ospravedlnění katastrof v jaderných zařízeních. Třebaže nejde o neprůstřelnou argumentaci, slouží dobře svému účelu - udržuje přesvědčení politických a mediálních špiček i široké veřejnosti o dokonalé bezpečnosti reaktorů. První díl textu Johna Downera z The Ecologist jste si mohli přečíst v [březnovém čísle Ďáblíku](#), druhou část pak v [srpnovém](#).

„Následky havárie nejsou vážné“

Druhý základní postup, který měl minimalizovat dopady fukušimské havárie na globální jaderný průmysl, lze shrnout do věty: „Následky havárie se dají přežít.“ Představitelé jaderného průmyslu jej používali i v přeneseném, ekonomickém smyslu. Konkrétně: náklady spojené s jadernou havárií jsou na první pohled vysoké, ale když se rozpočítají na roky provozu reaktorů, tak je lze v porovnání s alternativami přijmout.

Ale nejčastěji se o relativní přijatelnosti dopadů vážné jaderné havárie hovoří ve vztahu ke zdraví postižených obyvatel. David King na tiskové konferenci krátce po havárii zdůraznil, že ve Fukušimě dosud nikdo nezemřel na následky ozáření. Sloupkař Guardianu George Monbiot vyslovil názor, že jaderná energetika ve Fukušimě prošla těžkým testem, přičemž dopady na obyvatelstvo a životní prostředí jsou malé. Řada předních novinářů tuto myšlenku rozvinula v různých variacích.

Navíc, když se následky jaderných havárií porovnají se zdravotními dopady provozu uhelných elektráren, vypadají vskutku nicotně. Podle lékařských studií odpovídají uhelné elektrárny jen ve Spojených státech za 24 000 předčasných úmrtí ročně. Proti tomu jsou 4 000 mrtvých v důsledku černobylské havárie z roku 1986 (nejčastěji uváděný odhad) malým zlomkem. I kdyby se celkový počet obětí Fukušimy černobylským číslům vyrovnal (a většina odborníků tvrdí, že se tak nestane), pořád budou oběti jaderných havárií ve srovnání se smrtelnými dopady uhelných elektráren v menšině.

Uváděná čísla jsou ovšem vysoce sporná. Především proto, že propočty dopadů jaderných havárií na zdraví obyvatel jsou od základu pochybné. Onemocnění způsobená zvýšenými dávkami radiace mohou mít řadu forem. Zda jsou konkrétní onemocnění způsobena právě radiací lze vyhodnotit pouze statisticky. Projevy nemoci se navíc mohou projevit až po desítkách let, případně u dalších generací.

Počet obětí? Záleží na okolnostech ...

Odhad počtu obětí jaderných havárií nevyhnutelně závisí na volbě celé řady předpokladů, což umožňuje velmi rozdílné (byť vědecky odůvodněné) interpretace stejných vstupních dat. Některá tvrzení jsou pochopitelně přesvědčivější než jiná, ale jednoznačné pravdy se v této diskusi nelze dobat.

Jako příklad lze využít řadu studií odhadujících počet obětí havárie v Černobylu, ze kterých v principu vycházejí i odhady následků fukušimské katastrofy. Modely pro odhady počtu obětí černobylské havárie byly vyvinuty s využitím údajů sesbíraných od přeživších z Hirošimy a Nagasaki.

Tento přístup je často kritizován, neboť jednotlivé události se značně lišily. Autor odhadu musí při práci s modelem v určitých momentech volit mezi odlišnými variantami a jeho výběr nemusí být pokaždé správný. Záleží například na výběru jedné z teorií působení radiace na lidský organismus nebo odhadu množství a složení radioaktivních látek, které při havárii unikly do okolního prostředí.

Výsledky studií tak do značné míry závisí na vstupních předpokladech, které většina čtenářů nezná. Právě rozdíly v těchto předpokladech způsobují řádově odlišné odhady v počtu obětí černobylské katastrofy. Nejčastěji citovaný odhad 4000 obětí vychází ze zprávy Černobylského fóra vedeného Mezinárodní agenturou pro atomovou energii (MAAE) z roku 2005. Přesněji: vychází z tiskové zprávy, kterou MAAE připojila ke svému shrnutí. Kdo si přečte kapitolu zprávy Černobylského fóra zaměřenou na zdravotní dopady, zjistí, že připouští mnohem vyšší čísla.

Třebaže 4000 obětí černobylské havárie jsou nejčastěji citovaným údajem, zejména ze strany autorit v oboru jaderné bezpečnosti, další výzkumy docházejí k výrazně odlišným výsledkům. Expert na problematiku radiace Ian Fairlie publikoval v roce 2006 studii, která dochází k závěru, že černobylská havárie způsobila 30 000 až 60 000 úmrtí na rakovinu. Publikace Greenpeace ze stejného roku pokládá za nejpravděpodobnější odhad 200 000 obětí. Podle práce Alexeje Jabloкова publikované v roce 2009 Academy of Sciences v New Yorku způsobila černobylská havárie do roku 2004 celosvětově 985 000 předčasných úmrtí.

Mezi uvedenými čísly – 4 000 a 985 000 – najdeme řadu dalších odhadů smrtelných obětí v důsledku černobylské havárie. Ve zprávě Greenpeace je uveden přehled různých odhadů a jejich souvislost se zvolenou metodikou. Záleží například na tom, zda se mezi oběti započítávají lidé, kteří se z nemoci vyléčili, ale její následky jim zkrátily život.

Stejně jako v případě Černobylu, nelze ani u fukušimské havárie očekávat, že budou zjištěna definitivní čísla o počtu obětí. S určitostí lze ovšem říci, že prezentace nízkých počtů obětí havárie jsou zavádějící ve své deklarované nezpochybnitelnosti.

Kolik stovek miliard dolarů?

Ve stínu diskusí o zdravotních následcích fukušimské havárie zůstává debata o finančních dopadech. Také v tomto případě se odhady různí, ovšem výsledek se dá přece jenom lépe změřit. Struktura nákladů spojených s havárií jaderné elektrárny ovšem není jednoduchá. V první řadě jde pochopitelně o náklady

na zabezpečení poškozených reaktorů a přijetí opatření ke zmírnění bezprostředních dopadů. Další položku tvoří výdaje spojené se stěhováním a kompenzacemi pro obyvatele postiženého území. Do celkové bilance patří také nevyhnutelný propad ekonomických výsledků provozovatele havarované elektrárny.

Zanedbat ovšem nelze ani nepřímé náklady. Například v západní Evropě ještě čtvrt století po černobylské havárii vládní úřady monitorují radioaktivní izotopy v určitých potravinách, aby zabránily jejich uvedení na trh. K nepřímým nákladům pak patří také ztráta možnosti hospodařit na zemědělské půdě, provozovat průmyslové podniky nebo služby v oblasti cestovního ruchu na postiženém území. Vyčíslení nepřímých nákladů ovšem opět závisí na zvolených předpokladech a může vést k dosti odlišným výsledkům.

Například v případě Fukušimy je sporné, jak finančně ocenit skutečnost, že evakuovaná zóna, kterou nebude možné obývat po několik generací, pokrývá 3 % území Japonska, tedy země s velmi vysokou hustotou obyvatel. Všechny odhady se ovšem shodují v tom, že ekonomické dopady havárie budou velmi závažné.

Do listopadu 2013 vyčlenila japonská vláda na zvládnutí následků havárie 8 bilionů jenů, tedy zhruba 80 miliard dolarů. V této částce, která bude v dalších letech narůstat, ovšem nejsou zahrnuty náklady na likvidaci reaktorů, která potrvá desítky let, a její náklady jsou odhadovány v řádu desítek miliard dolarů. Japonské ministerstvo zemědělství odhaduje, že havárie způsobila zemědělským a potravinářským podnikům (včetně rybolovu) škodu ve výši 2,4 biliony jenů, tedy 24 miliard dolarů.

V případě ekonomických dopadů havárie v Černobylu hovoří i konzervativní zpráva Černobylského fóra o stovkách miliard dolarů za 20 let. Není pravděpodobné, že by účet za Fukušimu a její roztavené reaktory byl významně nižší.

Z přehledu uvedených čísel je zřejmé, jak nedostačující je částka 12 miliard dolarů ve společném pojišťovacím fondu amerických jaderných elektráren. Zároveň se opět potvrzuje, že bez omezené odpovědnosti provozovatelů za jadernou havárii by bylo pojištění reaktoru prakticky nepředstavitelné. Mark Cooper, autor studie o ekonomice jaderných havárií výstižně říká: „Kdyby provozovatelé a vlastníci jaderných reaktorů museli nést plnou odpovědnost za havárii podobnou fukušimské a zároveň soutěžit s alternativami na trhu nedeformovaném žádnými dotacemi, tak by nikdo v minulosti ani v současnosti neinvestoval do stavby jediného reaktoru. A každý, kdo by reaktor vlastnil, by se ho co nejrychleji zbavil.“

Karel Polanecký pro Temelín.cz

Británie snižuje spotřebu energie, ekonomika přitom roste

Aktuální údaje britského ministerstva energetiky přesvědčivě vyvrací zažitý předpoklad, že rostoucí ekonomika vyžaduje stále vyšší spotřebu energetických zdrojů. Britská spotřeba primárních zdrojů energie v roce 2014 meziročně klesla o 6,6 procenta, zatímco ekonomika rostla o 2,8 %. Nejde přitom o náhodný výkyv, spotřeba se dostala o 18 % pod úroveň roku 2005, aktuálně je nižší než před padesáti lety.

Británie bere vážně rizika spojená se změnou klimatu a od roku 2008 v zemi platí zákon předepisující tempo snižování emisí skleníkových plynů. Jeho závazky se daří naplňovat, aniž by docházelo k

negativním dopadům na domácnosti či firmy. Britský průmysl mění orientaci, díky domácí poptávce mají v Británii své továrny společnosti na výrobu větrných elektráren nebo automobilů s nízkou spotřebou. Domácnosti zase těží z vládních programů podpory úspor energie, které zároveň řeší britský problém palivové chudoby. Postupně klesá i spotřeba ropných paliv v dopravě.

Snižování spotřeby energie není britskou specialitou, ale strategickým leitmotivem nejsilnějších evropských ekonomik. Ve Francii platí od července zákon, jehož cílem je snížení spotřeby o 50 %, stejnou strategii uplatňuje ve své energetické transformaci Německo. Snížení spotřeby, byť méně ambiciózní, je základní součástí energetického balíčku Evropské unie pro rok 2030.

Plány na zvyšování spotřeby v aktualizované energetické koncepci ČR vypadají v porovnání s uvedenými koncepty jako z jiného světa. Dá se sice pochopit, že ministerstvo průmyslu naslouchá firmám, jejichž podnikání je výhodná vysoká spotřeba paliv a energie. K naší škodě tím ovšem současně brzdí rozvoj perspektivnějších odvětví.

Přehledné informace o vývoji britské energetiky najdete na adrese <http://www.carbonbrief.org/blog/2015/07/five-charts-show-the-historic-shifts-in-uk-energy-last-year/>

Tisková zpráva Hnutí DUHA

MALÝ OPRAVNÍK BIOLOGICKÝCH OMYLŮ

Osmáci a osmáci

Hlodavec jménem osmák degu je jedním s nejoblíbenějších domácích mazlíčků, který nechybí v žádném lepším zverimexu. Zvířátko je to na chov nenáročné a ochotně se množící, což jeho abundanci v našich domácnostech dále zvyšuje. Proto mě stále překvapuje, když vidím při vyslovení jeho jména nechápavý obličej.

Spousta lidí si totiž pod pojmem „osmák“ představí žáka osmé třídy základní školy. Tato neznalost krásně vynikne zejména v okamžicích, kdy se začne mluvit o zálibě osmáků v okusování bužírky na rozličných kabelech, což patří k jejich vůbec nejoblíbenějším

zábavám. Ne všichni se ovšem posléze přiznají, že podezřívají z této podvratné činnosti teenagery.

Ale už jsem si zvykl a také svým studentům na gymnáziu trpělivě vysvětluji, co jsou osmáci zač. Ne vždy však vysvětlení padne na úrodnou půdu. Jeden ze studentů můj výklad glosoval, že on tedy rozhodně jako domácí mazlíčky preferuje osmačky.

Jiří Řehounek

Havrani přilétli. Souvisí to s nastávající zimou?

Zimní hosté jsou tu! Od uplynulého víkendu se ve Faunistické databázi České společnosti ornitologické (birds.cz) množí záznamy pozorování hejn havranů. Havrani, obvyklí ptačí zimní hosté, k nám většinou přilétají po polovině října. Souvisí jejich přilet s charakterem nadcházející zimy?

Lidé odedávna věřili, že ano. Brzký přilet havranů symbolizuje tuhou zimu. Ptáci však neumí předpovídat počasí. Jak je možné, že vzniklo toto spojení? „*Havrani reagují na měnící se podmínky* v

místě jejich výskytu. Napadne-li vysoká sněhová pokrývka, nemohou najít potravu a vydávají se na cestu na jih,“ vysvětluje Gabriela Dobruská z České společnosti ornitologické. Havrani k nám přilétají ze severovýchodního směru, hlavně z oblastí Polska, Běloruska a Ruska.

Datum jejich přiletu se v jednotlivých letech opravdu liší. „*Od toho průměrného se odlišilo například v roce 2010, kdy havrani přilétli přibližně o 10 dní dříve,*“ vzpomíná Dobruská. Ve stejném roce byla sice i neobvykle tuhá zima, ornitologové ovšem souvislost s časným přiletem havranů nevidí.

Na rozdíl od severních zemí se u nás s havrany můžeme setkat po celý rok. Havrani hnízdí u nás se před zimou přesouvají na jihozápad, do Francie. Krátce po jejich odletu se začnou objevovat početná hejna ptáků ze severu, kteří ustupují před nepříznivými podmínkami. Během dne se potulují krajinou a hledají potravu. Večer se setkávají na shromaždištích, aby za soumraku společně přelétli na nocoviště. Sledovat několikatisícové hejno ptáků, které se za ranního rozbřesku rozlétá do kraje, je nevšedním zážitkem.

Při pohledu na prosincové teploty za posledních 10 let, kdy 8 z 10 bylo nadprůměrných, se však nabízí otázka: Budeme jednoho dne na havrany čekat marně nebo u nás zůstanou pouze naši ptáci a desetitisícová zimní hejna nepřiletí? Zřejmě i toho se můžeme dočkat, neboť ptáci, havrany nevyjímaje, již na probíhající oteplování reagují a postupně posunují své areály rozšíření k severu.

Tisková zpráva ČSO

Krátký filmový dokument zachycuje smutný osud losů v české přírodě

Nový filmový dokument Los evropský – vymírající velikan českých lesů mohou ode dneška sledovat diváci na internetu. Společnost Česká krajina ho zveřejnila na svém YouTube kanálu. Dokumentární film poskytuje základní informace o losech, kteří patří k původním živočišným druhům v české přírodě.

„Přestože je los naším největším jelenovitým zvířetem, velká část veřejnosti nemá tušení o tom, že se na našem území tento majestátný živočich vyskytuje. Krátký filmový dokument by proto měl přispět ke zvýšení povědomí lidí o tomto druhu, což je důležitý krok k jeho záchraně,“ vysvětluje Dalibor Dostál, ředitel společnosti Česká krajina.

Ve středověku byl na území dnešní České republiky vyhuben, ale od 50. let 20. století se do české krajiny vrací. V roce 1980 se počty losů na našem území odhadovaly na 30 až 50 kusů. Od 90. let však losů opět ubývá, jejich stavy od té doby klesly o polovinu až dvě třetiny. Hlavní příčinou je pytláctví, dopravní nehody, ale i přerušování migračních tras losů dopravními stavbami. Losi v posledních letech vyhnuli například na Nymbursku ve

Středočeském kraji.

Přibližně osmiminutové video je svojí délkou přizpůsobené zvykům návštěvníků internetu. „Na internetu chtějí lidé většinou získat nejdůležitější informace, o jejich pozornost v tomto prostředí soutěží mnoho dalších zdrojů informací,“ doplňuje Dalibor Dostál. Snímek vytvořil režisér Jan Svatoš, který téma záchranu původní přírody zpracoval například v oceněných snímcích Divočiny nebo Velké losování. Vznik filmu finančně podpořil Středočeský kraj.

Společnost Česká krajina ve spolupráci s vědci z Jihočeské univerzity, Biologického centra Akademie věd České republiky, Mendelovy univerzity a dalších institucí odstartovala před časem Záchraný program losa evropského. Jeho cílem je zabránit, aby tento druh vyhynul v české přírodě podruhé. V současné době přežívají poslední populace losů v jižních Čechách na Třeboňsku a v okolí Lipenské nádrže.

Tisková zpráva České krajiny (redakčně kráceno)

Amatérští ornitologové pomáhají objasňovat změny početnosti ptáků v Evropě

Nová studie, na níž se podílela i Česká společnost ornitologická, přináší další poznatky o tom, co ovlivňuje změny početnosti evropských ptačích druhů. Údaje, které nashromáždily tisíce amatérských ornitologů, ukazují, jak ptáci reagují na změny životních podmínek vlivem změny klimatu i změn ve využívání krajiny. Některým ptačím druhům změny svědčí a jejich populace narůstají, jiné, zejména druhy přizpůsobené chladnějším podmínkám, ubývají. Stále přetrvává negativní vliv intenzifikace zemědělství na ptačí druhy, včetně těch donedávna nejběžnějších. Studie vychází ve vědeckém časopise *Global Change Biology* v předvečer setkání specialistů na monitoring ptáků z celé Evropy, které se koná ve dnech 2. až 5. listopadu v Mikulově.

Studie ukazuje, že dlouhodobě přibývají teplomilné druhy a ubývají druhy táhnoucí na velkou vzdálenost (tzv. dálkoví migrantí) a druhy vázané na zemědělskou krajinu. Ukazuje se také, že druhy se liší ve své reakci na změnu klimatu zejména podle toho, zda a kam na zimu táhnou. Teplé zimy mají příznivý vliv na stálé ptačí druhy, jako je např. šoupálek krátkoprstý nebo hrdlička zahradní. Druhy, které táhnou jen na kratší vzdálenosti, jako je např. stehlík obecný nebo skřivan lesní, profitují zase z teplejšího jarního období. Změny klimatických podmínek v letním období mohou být příznivé i pro některé ptáky ze skupiny dálkových migrantů, jako celek však tato skupina ptačích druhů vykazuje dlouhodobý pokles stavů.

Positivní vliv teplejšího počasí a vyšší produktivity prostředí se také netýká druhů adaptovaných na chladnější klimatické podmínky, mezi něž patří např. čečetka nebo linduška luční. Ian Burfield, koordinátor výzkumu v sekretariátu BirdLife International k tomu dodává: „Změna klimatu je pro mnohé druhy prospěšná. Výzkumy však ukazují, že v globálním měřítku bude více těch, kdo na změnu klimatu doplatí, než těch, kdo z ní budou profitovat.“ Přetrvávajícím negativním faktorem je také intenzifikace zemědělství, která stále způsobuje úbytek ptáků z evropské krajiny.

Studii koordinovali vědci z Univerzity v Kodani společně s pracovníky ČSO, Evropské rady pro sčítání ptáků a dalších výzkumných institucí. Poznatky v práci publikované vycházejí z obrovského souboru dat ze sčítání ptáků v osmnácti zemích Evropy. Tyto údaje se podařilo nashromáždit díky tisícům amatérských

ornitologů, kteří se každoročně účastní hnízdního sčítání ptáků. Sčítání jsou organizována v jednotlivých zemích a jejich evropskou koordinaci zajišťuje ČSO v rámci programu Pan-European Common Bird Monitoring Scheme. ČSO se též podílí na koordinaci dalšího významného projektu, druhého Atlasu hnízdního rozšíření ptáků v Evropě. Výstupem tohoto projektu budou mapy rozšíření všech cca 500 ptačích druhů hnízdicích v Evropě, které budou zahrnovat údaje z více než 50 zemí. Ptáky v terénu mapuje v rámci tohoto projektu cca 50 tisíc převážně amatérských ornitologů.

Tisková zpráva ČSO (redakčně kráceno)

Anketa Strom roku 2015

U příležitosti oslav Dne stromů (20. října) vyhlásila Nadace Partnerství výsledky čtrnáctého ročníku celostátní ankety Strom roku. Vítězkou se s více než 11 tisíci hlasy stala [Tatobitská tisíciletá lípa](#). Druhý v pořadí skončil s podporou více než 6 tisíc fanoušků [dub ze zámeckého parku v Šilheřovicích](#). Třetí místo nakonec s více než 4 tisíci hlasy patří dubu letnímu z Bílé Lhoty neboli [Bělolhotskému baobabu](#).

Konečné pořadí finálových stromů si můžete prohlédnout na webu <http://www.stromroku.cz>.

Jak s odpady do r. 2024?

Připomínkujeme plán odpadového hospodářství Jihočeského kraje

Jihočeský kraj dokončuje odpadový plán na příštích deset let. Vyznačuje se nízkými cíli pro recyklaci komunálních odpadů, aby zdůvodnil výstavbu několika spaloven odpadů v našem kraji. Hnutí DUHA připravilo nový web ke snadnému připomínkování krajských odpadových plánů. Další šanci ovlivnit je budou mít lidé až za deset let

Občané mohou krajský odpadový plán snadno připomínkovat na webové stránce www.hnutiduha.cz/chcirecyklovat. Připomínky se podávají v rámci posuzování koncepce na životní prostředí (proces SEA), a to zhruba do 20. listopadu. Na této stránce si najdete Jihočeský kraj a můžete se podepsat pod připomínky elektronicky nebo fyzicky s tím, že můžete petice zanechat v kanceláři Cally (Šrámkova 35). Dále můžete podepsat petici v prodejně zdravé výživy Slunečnice v Chelčického ulici a v literární kavárně Měsíc ve dne v Nové ulici. Možnost stáhnout petici fyzicky je na adrese: <http://www.hnutiduha.cz/chcirecyklovat/resources/peticni-archy/jihocesky.pdf>.

Kraje musí přípravu svých odpadových plánů dokončit do přelomu tohoto a příštího roku. Krajské plány i národní plán budou podkladem Evropské komisi pro zvážení, zda České republice umožní čerpat evropské dotace z Operačního programu životní prostředí na spalování odpadů. Evropská komise dosud všechny snahy ČR o získání eurodotací na výstavbu spaloven odmítala s tím, že naše země nerespektuje evropská pravidla pro hospodaření s odpady. Právě snaha spalovat odpady je důvodem proč si národní i krajské plány stanovují minimální cíle pro zvýšení recyklace komunálních odpadů (ze současných 31% na

jen 35-38 % v roce 2020).

Návrh Krajského úřadu Jihočeského kraje bude zveřejněn na adrese: www.mzp.cz/sea asi po 20.11.2015. Veřejné projednání se bude konat asi v Č. Budějovicích po tomto datu.

Růžena Šandová, Hnutí DUHA Č. Budějovice

Obec s nejnižší produkcí odpadu v Jihočeském kraji?

Odpadového Oskara získávají Stehlovice

Odpověď na otázku, které obce a města v Jihočeském kraji produkují nejméně odpadu na obyvatele a rok, je tady. Z vítězství se mohou těšit ve Stehlovicích s produkcí necelých 51 kilogramů odpadu na osobu a rok, ve Chvalšinách s produkcí necelých 60 kilo a v Písku, kde obyvatelé průměrně vyhodí zhruba 140 kilogramů směšného odpadu za rok. Tři vítězná sídla svým pořadím odpovídají kategoriím podle velikosti obcí do 1000, do 5000 a nad 5000 obyvatel. Arnika při sestavování pořadí vychází z oficiálních údajů obcí. Soutěž se konala pod záštitou Ministerstva životního prostředí.

„Výsledky soutěže hezky ukazují, že není pravda, že by se ve větších městech nedala snížit produkce směšného odpadu, tedy toho, který se nedá vytrídít. Velmi záleží na tom, jak k odpadovému hospodářství přistupují jednotlivé radnice a jak obyvatele motivují, aby odpad buď nevytvářeli, nebo aspoň třídili. Inspirativních příkladů, jak lze k nakládání s odpady přistupovat, máme deset a ty nejlepší zveřejníme za týden,“ komentuje první výsledky soutěže její garant Milan Havel z Arniky.

Jedním z cílů soutěže bylo, aby se nejen veřejnost, ale i starostové mezi sebou dozvěděli, co všechno je možné udělat pro nízkou produkci odpadu. Čím méně totiž vzniká směšného odpadu, tím méně je nutné rozšiřovat skládky nebo stavět zbytečné spalovny. Nevládní organizace je navíc přesvědčena, že dobře nastavený systém přináší peníze do obecní pokladny a přitom nezatěžuje občany vysokými poplatky.

Limit pro přihlášení do soutěže byl 150 kilogramů vyhozeného směšného odpadu na osobu a rok. Organizátoři soutěže ho zvolili proto, že to je hodnota, které se daří dosahovat i v sousedních státech, Česko se k ní ale ještě ani nepřiblížilo. Když jsou ale lidé v podobně velkých státech, jako je Česko, schopni produkovat i méně než sto kilogramů odpadů, mělo by to být podle nevládní organizace možné i u nás. Jednotlivé pozitivní příklady navíc už existují.

Lepší odpadovou legislativu, kterou má Ministerstvo životního prostředí letos představit, mohou podpořit i lidé podpisem petice Co vytrídíš, neplatíš na webu Arniky. Petice žádá mimo jiné spravedlivé poplatky za odpad právě podle toho, kolik ho lidé vyhazují, ale také zvýšení recyklace minimálně na 50 % všech odpadů z domácností a živností. Petice je k dispozici na <http://arnika.org/petice-co-vytridis-neplatis>

Tisková zpráva Arniky

Koncepce vodní dopravy se bude posuzovat variantně

V závěrech zjišťovacího řízení k oznámení koncepce vodní dopravy, které dne 29. září 2015 vydalo Ministerstvo životního prostředí, se v sedmnácti podmínkách po Ministerstvu dopravy požaduje, aby její vlivy na životní prostředí byly podrobně vyhodnoceny. Připomínky k oznámení poslalo dvacet čtyři státních institucí a spolek Děti Země. Podle nich je zásadní, že se musejí vyhodnotit vlivy plánované výstavby jezu u Děčína i bez něho a vlivy staveb na území NATURA 2000 jako je kanál u Přelouče.

„Je správné, pokud MŽP trvá i na pečlivém posouzení vlivů takových dopravně sporných a finančně drahých staveb na Labi, jako je jez u Děčína a plavební kanál u Přelouče, ačkoliv se tomu Ministerstvo dopravy účelově brání, že jde o rozhodnuté stavby,“ chválí si závěry zjišťovacího řízení předseda Děti Země Miroslav Patrik.

Podle něho je také důležité, že se budou vyhodnocovat i přeshraniční vlivy koncepce, zvláště na německý úsek Labe, u něhož se právě negativní vlivy očekávají. Plánované vodní stavby také zabírají mnoho chráněných území a cenné zemědělské a lesní půdy, ovlivňují podzemní vody a říční nivy a zasahují do krajinného rázu.

„Koncepce je pro nás jen skrytým nástrojem stovební lobby utratit miliardy korun veřejných prostředků bez ekonomického a dopravního efektu, neboť nenastane významné zvýšení dopravních výkonů a množství dopravovaného nákladu po řekách. Naopak dojde ke zničení posledních zbytků cenných lužních lesů a biotopů vzácných živočichů a rostlin a k rozvrácení vodního režimu,“ tvrdí dále Patrik.

Po předložení samotné vodní koncepce a jejího vyhodnocení na životní prostředí se k oběma materiálům bude moci opět vyjádřit veřejnost. MŽP má souhlasné stanovisko vydat v prosinci 2015. Koncepce přitom předpokládá zlepšit plavební podmínky pro nákladní a osobní dopravu na Labi od Pardubic ke státní hranici s přístavem Pardubice, s plavebním kanálem u Přelouče a s jezem u Děčína (247 km) a na Vltavě od Třebenic až k soutoku s Labem (91 km) a pro osobní dopravu na Vltavě do Českých Budějovic, na Berounce z Prahy do Černošic a na Moravě na Baťově kanále z Otrokovic do Rohatce (72 km).

Nicméně Ministerstvo životního prostředí již dne 25. října 2013 vydalo souhlasné stanovisko k Dopravní sektorové strategii, která je základem pro čerpání evropských peněz z Operačního programu Doprava II. Ovšem polovina doporučení na ochranu životního prostředí se týká vodních staveb na Labi, které stanovisko považuje za ekologicky nejrizikovější. Proto MŽP požaduje, aby se prověřilo, zda dopravní důvody o údajném efektivním přesunu nákladní dopravy ze železnice a silnice na lodní dopravu na Labi opravdu existují.

Tisková zpráva Děti Země

Ochrana před hlukem dostala na frak

Ochrana občanů před hlukem dostala ve Sněmovně pořádně na frak. Při projednávání návrhu novely zákona „o ochraně veřejného zdraví“, vrácené Senátem Sněmovně mimo očkování také z důvodu hlukové problematiky a prolamování ústavní ochrany obydlí nepadlo o hluku ani slovo.

Asi se poslanci přece jen styděli za to, že schvalují naprosto bezprecedentní právo úředníků vtrhnout kdykoliv do vašeho bytu, protože se soused domnívá, že porušujete hlukové limity. Proti veškeré logice bylo také schváleno, že hudební produkce ve venkovním prostoru není hlukem. Například ti, co bydlí blízko zahrádky restaurace, tak budou muset už od rána strpět vyhrávání hudby neomezenou hlasitostí. Pro takou hudební produkci neplatí žádné limity ani omezení, třeba stavebním řízením. A to již vůbec nehovořím o hudebních produkcích mimo zastavěná území obcí, kde nelze uplatnit ani rušení nočního klidu.

Ten, kdo se z přijaté novely zákona zaradoval, je současný provozovatel nebo potencionální investor nového letiště v Praze. S legálním překračováním limitů hluku nad obydleným územím nebude mít žádný problém. Rozhodovat o tzv. ochranném pásmu letiště, tedy rozsáhlém území, kde lze překročit zdraví škodlivé zatížení hlukem, se bude v řízení, jehož účastníkem smí být pouze žadatel. Vyloučení z možnosti připomínek, nahlédnutí do spisu v průběhu řízení nebo odvolání jsou všichni mimo provozovatele letiště. Dnes si říkám, ještě že nebydlím v Praze a nemám nový domek v některém ze satelitních městeček (např. v Suchdole). I když ani na Moravě nemusí být do budoucna jistota klidu.

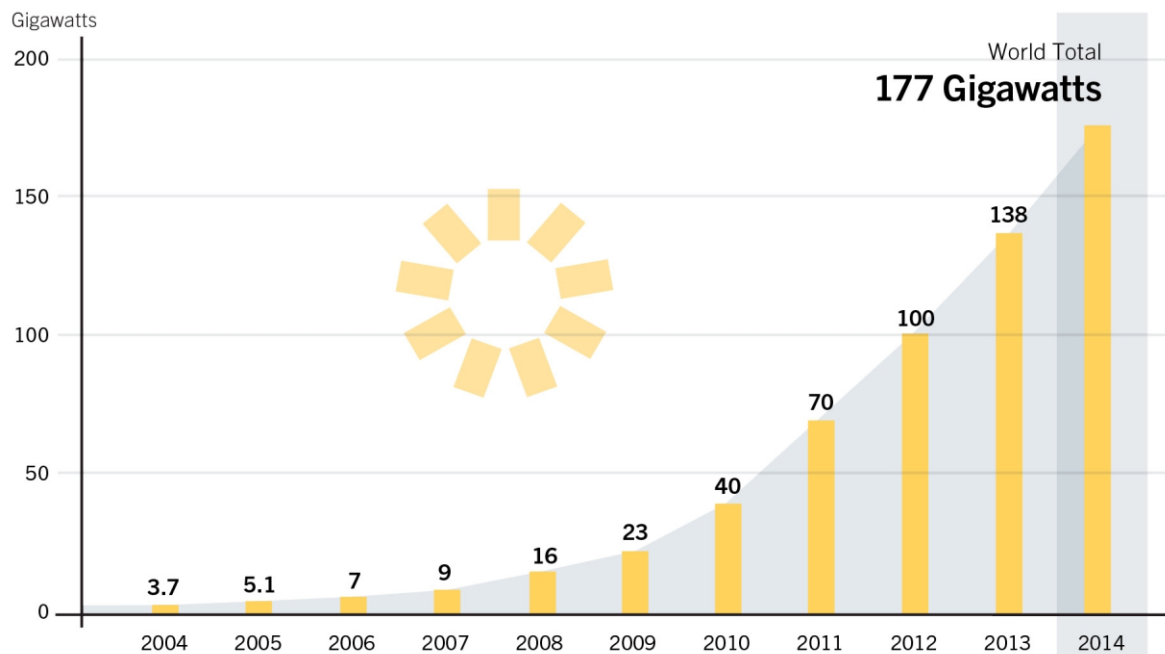
Naše i mezinárodní odborné studie přitom jasně prokazují negativní účinky hluku na zdraví, snížení imunity, vyšší četnost kardiovaskulárních onemocnění, hypertenze. WHO upozorňuje, že zatížení hlukem již nad 70 dB má škodlivé účinky na zdraví. Takový hluk je u nás povolen kolem tzv. starých zátěží - silnic a železnic. Navíc se podle včera schválené novely zákona měření nebudou provádět ve vnitřním obývaném prostoru ale pouze venku (na rozdíl od okolních zemí). Od naměřeného hluku se ještě odečtou 4 dB jako údajný odraz a za splnění se k tíži příjemce přičítá hranice nejistoty měření další 2 dB (tedy ve skutečnosti naměřeno 76 dB, někteří odborníci hovoří o manipulaci s výpočtem až o 8 dB). Chránit nás prý má hluková neprostupnost budov daná technickými normami. O tom, jak byly respektovány třeba u panelových sídlišť, si snad nikdo nedělá iluze a s možností otevřít okna se již asi vůbec nepočítá.

Evropská unie hovoří o tisících předčasných úmrtí z důvodu hlukového zatížení, každým rokem a žádá ve prospěch občanů o oprávněné zvýšení ochrany. Naším národním specifikem je ale pravý opak? Alespoň tak se to jeví podle včerejší schválené novely zákona o ochraně veřejného zdraví.

RNDr. Jitka Seitlová, Senátorka PČR

Instalovaný výkon ve fotovoltaice ve světě (GW)

1 GW = cca 1 reaktor v Temelíně

REN21 Renewables 2015 Global Status Report

POZVÁNKY NA AKCE

Seminář

Diagnóza: Uranové sny a noční můry

4. listopadu 2015 od 10 do 13 hodin
Barevná kavárna, Londýnská 30, Praha

Přijďte na seminář určený všem zájemcům o dopady jaderné energetiky na životní prostředí a obyvatele v těžebních oblastech. S důsledky metody těžby pomocí chemického podzemního loužení se v České republice budeme potýkat ještě desítky let a za sanaci zaplatíme více než tři desítky miliard korun. Stejná situace je i v zahraničí, odkud nakupujeme palivo do našich reaktorů.

Následky těžby uranu přiblíží lékaři a přímí svědci z postižených oblastí. Realitu a politický kontext českých jaderných snů, které sahají od Vysočiny až za Ulanbátar, představí energetičtí odborníci nevládních organizací.

Bertschen Kohrs: Namibie: život s uranovými doly. Epidemioložka, zakladatelka a dlouholetá předsedkyně EarthLife, jedné z největších nevládních organizací v zemi

Josef Jadrný: Neblahé dědictví a výhledy Podještědí- náměstek hejtmána Libereckého kraje pro životní prostředí

Miroslav Šuta: Následky expozice uranu u pracovníků uranového průmyslu – odborný konzultant v oblasti ekologických a zdravotních rizik

Edvard Sequens: České uranové sny. Vyhledky na novou těžbu uranu v ČR a její politický, ekonomický a občanský kontext. Energetický expert organizace Calla.

Martin Mikeska: Česká stopa v Mongolsku. Investoři, politici a jaderný průmysl: slepenec českých uranových zájmů v Mongolsku. Energetický expert Hnutí DUHA.

Podrobnosti o akci můžete získat na e-mailu: hugo.charvat@ecn.cz

Pořádá Centrum pro dopravu a energetiku, Calla a Hnutí DUHA.

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

zve

**na diashow Martina Procházky
fotografa divoké přírody**

Gorily horské ve Rwandě

Víte, kolik druhů goril žije a kde se vyskytují? Kolik toho musí gorila každý den sežrat a jak se vlastně celá tlupa během dne chová? Jak je možné se k těmto zvířatům dostat ve volné přírodě a jak se v jejich přítomnosti chovat? Co dnes najdeme na místě, kde pracovala Dian Fossey známá z filmu Gorily v mlze?

Proč vůbec začala jedna z nejhorších genocid v 90. letech minulého století ve Rwandě, kdy během sto dnů přišlo o život až 800 tisíc lidí?

5. listopadu od 18 hodin

v Galerii Měsíc ve dne, Nová ul. 3 v Českých Budějovicích

Calla a Hnutí DUHA České Budějovice
Vás srdečně zvou na besedu z cyklu Zelených čtvrteků

Sídelní kaše po Budějovicku?

S architektem Miroslavem Vodákem

Stále přibývají developerské projekty, které roztahují osídlení
do volné přírody v okolí Českých Budějovic.

Co to znamená pro město i krajinu? Jak fungují regulace?

Ve čtvrtek 19. listopadu 2015 od 18:00 hodin

v galerii Měsíc ve dne, Nová ul. 3, České Budějovice.

Více informací:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, České Budějovice
tel.: 384 971 930, calla@calla.cz, <http://www.calla.cz>

Hnutí DUHA České Budějovice, Dlouhá 134, Kaplice, tel: 380 311 459
ceskebudejovice@hnutiduha.cz, <http://www.hnutiduha.cz>

Akce je podpořena Statutárním městem České Budějovice.

Jihočeské dny s Krascem od 2. - 20. 11. 2015

Tak jako každý podzim pořádá Krajská síť environmentálních center Krasec pro veřejnost, pedagogy, odborníky zajímavé akce. Letos poprvé však dny trvají tři týdny a akce budou probíhat po celém regionu Jihočeského kraje. Přijďte si podívat na film, fotoslideshow, podiskutovat na besedy, pobrat informace na seminářích, konferencích. Již po 5. budou Jihočeské dny zahájeny slavnostním vyhlášením výsledků soutěže Jihočeská ratolest.

2. 11. Vyhlášení výsledků soutěže Jihočeská ratolest

Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže projektů na ochranu životního prostředí v rámci tiskové konference.

KDE: Budova KÚ (Kulatý sál), U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice

V KOLIK: 10:00

POŘADÁ: Krasec, krasec@krasec.cz

3. 11. Invazní druhy (odborný seminář)

Seminář zaměřený na aktuální téma invazních druhů živočichů. Zaznějí nejnovější příspěvky o šíření a důsledcích šíření vybraných invazních druhů v ČR, o možnostech jejich regulace a další. Seminář je určen pro pracovníky státní správy, rybáře, pracovníky povodí a nevládních organizací, studenty a další zájemce o toto téma.

KDE: Budova KÚ (zasedací místnost č. 325), B. Němcové 49/3, České Budějovice

V KOLIK: 9:00 – 14:00

POŘÁDÁ: Český nadační fond pro vydru, vydry@vydry.org

4. 11. Veřejná zeleň - význam, historie a budoucnost (přednáška s besedou)

Přednáška se vztahuje k nové výstavě Přírodovědného muzea Semenec na téma historie veřejné zeleně v Týně nad Vltavou. Bude se hovořit o vývoji, významu a budoucnosti zeleně ve městech, vztahu obyvatel k zeleni a o tom, jak tento vztah pozitivně ovlivňovat.

KDE: Městské muzeum v Týně nad Vltavou, přednáškový sál, náměstí Míru 1, Týn nad Vltavou

V KOLIK: 18:00

POŘÁDÁ: Semenec, o.p.s., www.muzeumsemenec.cz, [semenec,ops@gmail.com](mailto:semenec.ops@gmail.com)

5. 11. Gorily horské – Rwanda (fotograf divoké přírody Martin Procházka, fotoslideshow)

Víte, kolik druhů goril žije na Zemi a kde se vyskytují, kolik toho musí gorila každý den sežrat a jak se vlastně celá tlupa během dne chová? Jak je možné se k těmto zvířatům dostat ve volné přírodě a jak se v jejich přítomnosti chovat? Co dnes najdeme na místě, kde pracovala Dian Fossey, kterou známe z filmu Gorily v mlze? Proč vůbec začala jedna z nejhorších genocid v 90. letech 20. století ve Rwandě. Na tyto a mnoho dalších otázek odpoví promítání.

KDE: Galerie Měsíc ve dne, Nová ul. 3, České Budějovice

V KOLIK: 18:00

POŘÁDÁ: Calla, edvard.sequens@calla.cz

6. 11. Vlákem z Pekingu až do Vodňan - cestovatelská beseda

O putování Michaely Lenc a Ondřeje Ditrycha, kteří se v červnu 2015 vydali na dlouhou cestu vlakem napříč Asií a ujeli téměř 10 000 km. Během jednoho měsíce projeli Čínou, Mongolskem, Ruskem, Ukrajinou, Polskem a Českou republikou.

KDE: FROV JU, středisko MEVPIS, Na Valše 207, Vodňany

V KOLIK: 18:30

POŘÁDÁ: FROV JU, středisko MEVPIS, plachtova@frov.jcu.cz

6. 11. Putování po Gruzii – cestovatelská beseda

Cestovatelská beseda o krásách gruzínské přírody a hor, malebnosti měst a vesniček a pohostinnosti místních obyvatel. O svých zážitcích z putování po této zemi bude vyprávět cestovatel a učitel Pavel Jakubův.

KDE: Středisko ekologické výchovy Správy NP Šumava, 1.máje 260, Vimperk

V KOLIK: 18:00

POŘÁDÁ: ZO ČSOP Šumava, info@csopsumava.cz

10. 11. Promítání filmu „Žít změnu“

Dokument o lidech v České republice, kteří svým komplexním pohledem a občanskou tvořivostí dokazují zázraky v oblasti vzdělávání, kultury, životního prostředí, zdraví, soběstačnosti, komunitní i sociální práce. Hledají recept na to, jak se k naší zemi chovat jako dobrý hospodář - s láskou, nápady, zodpovědně, eticky a udržitelně.

KDE: Ekocentru Vespolek, U Dolního Skrýchova 176/IV, Jindřichův Hradec

V KOLIK: 17:00

POŘÁDÁ: O.s. Vespolek, Lucie Černická, vespolek@ecn.cz

10. 11. Mobilní zahrady - beseda

Jak a proč si v městském prostředí vytvořit plodící zahradu? Beseda se zahradní architektkou Ing. Lenkou Marcínovou o netradičních způsobech zahradničení - jak prospívají mobilní a komunitní zahrady či

zelené střechy centrům měst a jejich obyvatelům.

KDE: Dům U Beránka, Krajinská 35, České Budějovice

V KOLIK: 19:00

POŘÁDÁ: Rosa – společnost pro ekologické informace a aktivity, o.p.s., rosa@rosacb.cz

11. - 12.11 Konference „PODZIMNÍ DNY EVVO“

11.11. pro pedagogy základních škol a nižších ročníků víceletých gymnázií

12.11. pro pedagogy středních škol

Konferenci s cílem setkání všech aktérů EVVO doprovází řada seminářů, diskuzních skupin, pracovních dílen a příkladů dobré praxe.

KDE: Budova KU (Zasedací místnost č. 325 (11.11.)/č. 108 (12.11), B. Němcové 49/3

V KOLIK: 8:30 – 16:00

POŘÁDÁ: CEGV Cassiopeia, hovorkova@cegv-cassiopeia.cz

16. 11. Promítání filmu „Causa Carnivora“ s besedou o velkých šelmách

Dokument CAUSA CARNIVORA hledá odpověď na otázku, proč naše země v soužití s velkými šelmami představuje izolovaný ostrov uprostřed Evropy. Spolu s Vlčími hlídkami organizovanými Hnutím DUHA se snaží zjistit, co brání šelmám v návratu do naší krajiny a proč nadále raději nasloucháme krvavým legendám než výzkumům podloženým fakty.

KDE: Kinokavárna Kaplice, Linecká 434, Kaplice

V KOLIK: 18:00

POŘÁDÁ: Hnutí DUHA České Budějovice, ceskebudejovice@hnutiduha.cz

18. 11. Promítání filmu „Žít změnu“

Dají se i u nás najít lidé, kteří jsou nositeli nové, zdravější kultury a hodnot stojících ze své podstaty v opozici k hodnotám kultury rychlospotřební?

KDE: Dům U Beránka, Krajinská 35, České Budějovice

V KOLIK: 20:30 – 22:00

POŘÁDÁ: Rosa – společnost pro ekologické informace a aktivity, o.p.s., rosa@rosacb.cz

19. 11. Ochrana pískoven: Neživá příroda a legislativa (odborný seminář)

Čtvrtý díl cyklu seminářů zaměřeného na ekologickou obnovu a ochrannářský management pískoven, tentokrát zaměřený především na ochranu fenoménů neživé přírody, legislativní a socioekonomické aspekty těžby štěrku a následné obnovy.

KDE: Budova KÚ (zasedací místnost č. 325), B. Němcové 49/3, České Budějovice

V KOLIK: 9:30 – 14:00

POŘÁDÁ: Calla, RehounekJ@seznam.cz

Jihočeské dny s Krascem pořádá síť Krasec za finanční podpory Jihočeského kraje.

Povídání o starých ovocných odrůdách a původních keřích

(s ochutnávkou a poradenstvím zdarma)

31. října 2015, Trh u Vrby v Českých Budějovicích

Od 10:15 si můžete v přednáškové místnosti okošťovat staré odrůdy jablek, poslechnout si o různorodosti starých odrůd a prospěšnosti původních keřů. Můžeme probrat jaká odrůda či původní keř by se hodil pro Vaše podmínky nebo poradit s problémy. Promítneme si i obrázky a po celý den si budete moci přijít pro radu či zakoupit staré odrůdy jabloní a původní keře.

Povídat budou:

Zdeněk Buzek pěstitel ovocných stromků a nadšenec do starých odrůd www.tradicniodrudy.cz

Martin Němec zarytý přírodní zahrádkář a propagátor původních keřů www.puvodnikere.cz

Česká společnost pro ochranu netopýrů, Odbor životního prostředí Krajského úřadu Jihočeského kraje a Česká společnost ornitologická si vás dovoluují pozvat na seminář

Ochrana synantropních netopýrů a ptáků nejen při stavebních úpravách budov

ve čtvrtek 5. listopadu 2015 od 9:00 do 13:00 hodin

v budově Krajského úřadu Jihočeského kraje, B. Němcové 49/3, České Budějovice
(zasedací místnost č. 325)

Program semináře:

9:00 – 10:00 Stavební úpravy budov s ohledem na výskyt netopýrů – dosavadní zkušenosti, vhodné postupy a technická řešení, nejčastější problémy (RNDr. Petra Schnitzerová, Ph.D., Česká společnost pro ochranu netopýrů)

10:00 – 11:00 Ochrana synantropních ptáků na stavbách – osvědčené postupy a slepé uličky, nové technologie a problémy (Mgr. Lukáš Viktora, Česká společnost ornitologická)

11:15 -12:15 Ochrana netopýrů při ošetřování a kácení stromů – způsob využívání stromů netopýry, vhodné postupy při kácení stromů, alternativní řešení (Mgr. Eva Cepáková, Ph.D., Česká společnost pro ochranu netopýrů)

12:15 – 12:45 Řešení kolizí ptáků s průhlednými a reflexními stěnami – seznámení s aktuální situací v ČR, ukázky vhodných řešení (Mgr. Lukáš Viktora, Česká společnost ornitologická)

12:45 – 13:00 Závěrečná diskuse a ukončení semináře

Seminář je určený zejména pro pracovníky úřadů (odbory životního prostředí, stavební odbory a úřady), bytová družstva, projektanty, stavební firmy a všechny ostatní zájemce o prezentovanou problematiku. Účast na semináři je zdarma. Účastníci obdrží metodické a informační materiály.

Přihlášky zasílejte e-mailem nejpozději do 31. října na adresu: netopyr@ceson.org. Bližší informace na tel: 737 121 672 (Dita Weinfurtová). Vzhledem k velkému zájmu o prezentovanou problematiku a vzhledem k omezené kapacitě přednáškového sálu, zasílejte, prosím, své přihlášky co nejdříve.

OSTROVIDĚNÍ

Chcete se podílet na ochraně rysa ostrovida na Šumavě?
Chcete se stát dobrovolníkem Rysích hlídek?
Pak právě pro Vás je určen úvodní seminář Rysích hlídek „Ostrovidění“

13.-15. listopadu v Prášilech
4.-6. prosince v Prachaticích

Co vás s Rysími hlídkami čeká? Pobyt v divočině s novými přáteli, hledání stop, odlévání, měření či pátrání po rysí kořisti. Dozvíte se s námi zajímavosti o životě rysa, jako poznat jeho přítomnost v přírodě nebo jak můžete přispět k jeho ochraně.

Více informací naleznete na www.ceskadivocina.cz a www.selmy.cz
Kontaktujte nás na: tel. 775 734 434, rysi.hlidky@hnutiduha.cz

ZAVÝJENÍ

Zajímá vás život rysů, vlků a medvědů? Chtěli byste se aktivně podílet na jejich ochraně?
Pak právě pro vás je úvodní seminář pro nové dobrovolníky Vlčích hlídek.

6. – 8. 11. Bumbálka (Beskydy)
20. – 22. 11. Huslenky (Javorníky)
27. – 29. 11. Ludvíkov (Jeseníky)

Přihlášky a další informace: www.selmy.cz, vlci.hlidky@hnutiduha.cz, 606 078 021

Zpravodaj Ďáblík pro své členy a přátele vydává:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice

Telefony: 384 971 930, 387 311 381 • **Fax:** 384 971 939

E-mail: calla@calla.cz • **Internet:** <http://www.calla.cz> • Calla je také na [Facebooku](https://www.facebook.com/calla)

Naše konto: 3202800544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Uzávěrka dalšího čísla je do 10. listopadu 2015. Články posílejte na edvard.sequens@calla.cz.

Databázi odběratelů spravuje Romana Panská. Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na calla@calla.cz.

Všechna starší čísla občasníku Ďáblík najdete na webových stránkách Cally.

Líbil se Vám Ďáblík? Pomozte nám s jeho šířením!

Pošlete ho svým přátelům s nabídkou na pravidelný odběr do e-mailové schránky.

Můžete nám také přispět na vydávání.

Použijte číslo účtu 3202800544 / 0600 a variabilní symbol: 111.

Děkujeme!